WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 155. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 13-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1960 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 155. VOL. LXVII.

ВІДНАЙДЕНО ВПЕРШЕ МІЖПЛЯНЕТНУ КАБІНУ, ВИКИНЕНУ САТЕЛІТОМ „ДІСКОВЕРЕР XIII"

Вашингтон. — Летунські збройні сили ЗДА добилися — після багатьох невдалих спроб — першого повного успіху в повертанні із космічних просторів і віднаходження вантажу випущеного туди із допомогою штучного сателіта Землі. Тристафунтова кабіна (капсуля) була викинена американським сателітом „Дісковерер XIII" високо понад північним Тихим океаном і її після повернення на Землю виловлено з поверхні моря поблизу Гаваїв. Це вперше в історії дотеперішніх експериментів із космічними ракетами і штучними сателітами Землі повелося випустити в орбіту навколо Землі великої ваги предмет і, повернувши його на Землю, зараз же з успіхом віднайти його. Цей успіх є великим кроком вперед в розвитку й удосконалюванні розвідувальних сателітів, що матимуть змогу літати навколо Землі, збираючи потрібні наукові і мілітарні дані. Випробувану при поверненні цієї кабіни із сателіта „Дісковерер XIII" техніку можна буде використати теж для повертання фотографій, зроблених розвідувальним сателітом. Водночас із цим теперішня „ успішна спроба оказує можливість випускати в космічні простори і повертати на Землю сателітні чи ракетні кабіни із людською залогою. Віднайдена біля Гаваїв кабіна була випущена із сателітом „Дісковевер XIII" із летунської бази Ванденґерґ у Каліфорнії, що його пущено в орбіту Землі дня 10-го серпня ц. р. з допомогою ракети Тор-Аґена. Кабіна відділилася від свойого 1,700-фунтового сателіта під час його сімнадцятого лету понад полярною орбітою і була викинена ним понад Алеутськими островами, звідки з допомогою спеціяльної ретроракети була спрямована до Землі, де її виловлено в четвер дня 11-го серпня по 29 годинах від пущення сателіта „Дісковерер XIII". Приготовані для розшуків за цією кабіною американські літаки пробували зловити її за прикріплений до кабіни парашут, під час її повертання на землю з допомогою спеціяльно сконструйованих гаків. Коли ж це не повелося і кабіна впала таки в море, тоді літаки визначили місце її спаду — 330 миль на північний захід від Гонолюлю. Виловлену кабіну перевезено кораблем до Гаваїв і потім на Західнє побережжя ЗДА для проведення дальших дослідів над нею й аналізи її ефективности. — 1,700-фунтовий сателіт „Дісковерер XIII", з яким була випущена кабіна, був пущений дня 10 серпня о год. 4.38 по пол. у понадполярну орбіту на висоту між 436 і 266 милями. Дня 11-го серпня о год. 7.15 по полудні, в час, як сателіт перелітав над північним Тихим океаном, була подана команда для відокремлення кабіни від сателіта і вона з допомогою ретроракети почала летіти великим луком назад до Землі.

ГЕРТЕР ІНФОРМУЄ СЕНАТОРІВ

Державний секретар Крістіян А. Гертер розмовляє з демократичним кандидатом на президента сен. Джаном Ф. Кенеді перед своїм виступом на закритому зібранні Сенатської комісії для закордонних справ, під час якого Гертер поінформував членів комісії про актуальну міжнародну ситуацію, зокрема про справу Конґа і Куби.

АНГЛІЯ І ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ЗАТІСНЮЮТЬ ВЗАЄМИНИ

МЕКМІЛЛЕН І АДЕНАУЕР ЗАПОЧАТКУВАЛИ ГОСПОДАРСЬКУ ЗГОДУ ЗАХ. ЕВРОПИ

Бонн. — Англійський прем'єр Геролд Мекміллен і західньо-німецький канцлер Аденауер закінчили дводенні наради повним успіхом. Вони рішили шукати компромісової формули для узгіднення митної політики та пов'язаних з нею інших господарських питань між двома існуючими тепер в Західній Европі економічними бльоками, — 6-членним Спільним господарським ринком та 7-членною Асоціяцією европейської вільної торгівлі. Міністри закордонних справ Англії і Західньої Німеччини у співпраці з господарськими експертами склали листу спільних і розбіжних точок і всього того, що потребує з'ясування та узгіднення. Цей документ має стати підставою для переговорів. Звідомлення з ходу тих переговорів має бути пред'явлене на покликаній недавно до життя Організації для европейської співпраці і розвитку, куди належать згаданих 13 держав, плюс сім інших, в тому числі й ЗДА. Заяву в цій справі в імені обох керівних мужів Західньої Німеччини і Англії склав міністер господарства д-р Людвіґ Ергард, який заявив, що рішено економічні проблеми Західньої Европи „вмістити у широких рямках світової політики'. В політичній ділянці рішено продовжувати частіші безпосередні контакти голів урядів. Мекміллен і Аденауер погодились, що політична єдність Західньої Европи не може відбутись коштом послаблення її зв'язків з З'єдиненими Державами. Цим заперечено тенденціям створити „третю силу" з Західньої Европи, посередньої між ЗДА і СССР. В найближчому місяці Мекміллен поїде до Парижу, а в жовтні відбудеться нова зустріч Аденауера з де Ґолем. Пращаючись з Аденауером Мекміллен заявив: „Швидко знову побачу вас". У короткому спільному комунікаті підкреслено конечність найтіснішої співпраці країн вільного світу з уваги на розвиток міжнародної ситуації.

ГАММЕРШИЛД ЗНОВУ УРЯДУЄ В КОНҐО

Леопольдвіль. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд прилетів в четвер по полудні вдруге до столиці Конґа Леопольдвілю, зупинившись по дорозі півтори години в столиці Ґани Аккрі, де він конферував з ґанським президентом Ґваме Нкрумаґом. Цей останній — за твердженням газет — переконував Гаммершилда, щоб той не брав під увагу становища прем'єра автономної конґолівської провінції Катанґи, Мойсе Чомбе, та виправдував рішення ґанського уряду і парляменту — дати, в разі потреби, військову поміч конґолійському прем'єрові Люмумбі для збройного походу проти Катанґи і проти бельгівців в Конґо. На п'ятницю Гаммершилд заповів обсадження столиці Катанґи військом Об'єднаних Націй. Він сам, Гаммершилд, має полетіти туди з 300 шведськими вояками. Для цієї експедиції вжиють шістьох транспортних літаків. Здогадуються, що збоку Чомбе не буде цим разом ніякого спротиву. Зате — інформує преса — зростає опозиційний рух проти прем'єра центрального конґолійського уряду Люмумби, який з свого боку почав боротися з опозицією репресіями. Арештовано редактора місцевої газети, що появляється французькою мовою, переведено поліційні ревізії у тому й ще іншому видавництві. Міністер інформації в уряді Люмумби заявив, що він заборонить на терені Конґа кілька французьких, дуже критичних супроти політики Люмумби, газет. Люмумба видав через радіо заклик до конґолійців, щоб вони єдналися і своєю гризнею не загирювали молодої держави. За коментарями преси, цей заклик ледви, чи матиме успіх з уваги на дотеперішню поведінку самого Люмумби, який щораз заскакував своїх земляків і широкий світ різними непримирливими виступами. Люмумба завів теж строгу охорону свого будинку та своєї особи. Загострився теж конфлікт між урядом Люмумби й Католицькою Церквою в Конґо, яку він оскаржив у втручання до політичних справ. З приїздом військ Об'єднаних Націй до Катанґи почнеться від'їзд до Европи бельгійських вояків. Їх евакуація має тривати який тиждень, або й довше. Найважнішою проблемою буде поведення коло 20,000 бельгійців в багатій на копальні провінції Катанзі, де вони насправді займають всі керівні технічні становища. Їх масовий від'їзд спаралізував би тамошню економіку. Тому місією Гаммершилда є заґарантувати европейцям в Конґо, що не буде там нових заворушень. З уваги на велику скількість білих в Катанзі, Гаммершилд рішив обсадити ту провінцію здебільша білими вояками, передусім двома сотнями шведів.

Твайнінґ відходить із свого становища, його наступником буде ген. Лемніцер

Вашингтон. — Голова Об'єднаних Шефів Штабу генерал Натан Ф. Твайнінґ плянує залишити своє становище після 42-річної військової служби. Про це повідомив пресовий секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті, який сказав, що ген. Твайнінґ мав би залишити свій пост за місяць або аж за два місяці, і тоді президент Айзенгавер міг би на його місце наменувати на дворічну каденцію когось, хто міг би залишитися і при новому президентові в Білому Домі. Військові кола в Пентаґоні гадають, що наступником ген. Твайнінґа буде теперішній шеф штабу армії генерал Лаймен Л. Лемніцер. Ген. Твайнінґ має 62 роки, він перебув операцію пістряка легенів в травні 1959 року, а в лютому цього року операцію сліпої кишки. Він вже давніше хотів зрезиґнувати з огляду на свій стан здоров'я. Його друга дворічна каденція на пості голови Об'єднаних Шефів Штабу мала б тривати до 15-го серпня 1961-го року.

На Женевській атомовій конференції рішено завести контрольну систему за 6 років

Женева. — На Женевській конференції в справі припинення атомових досвідів ЗДА, СССР і Англії погодились, що остаточно вся міжнародна контрольна система для стеження, щоб той договір не був зламаний ніодною стороною і щоб не переводити крадькома ніяких досвідів, буде встановлена за 6 років після підписання договору. В міжчасі ступнево будуть встановляти контрольні пункти в різних частинах світу. Спір іде далі за скількість контрольних пунктів і час, де котрий має бути встановлений. Так напр. Совєти не погоджуються на 21 контрольний пункт на території СССР і хочуть дозволити тільки на 15. а також не погоджуються, щоб щойно в дальшому етапі встановити контрольні пункти в південній частині Тихого океану, де відбувались американські й англійські атомові вибухи. Останнє засідання Женевської конференції було в минулий четвер 11 ц. м., 241 з черги.

Директор бюджету передбачає дефіцит, якщо Конґрес збільшить видатки

Вашингтон. — Директор бюджетового бюра Моріс Г. Стенс звітував президентові Айзенгаверові, що якщо Конґрес надто збільшить федеральні видатки, то в найближчому році може бути бюджетовий дефіцит замість передбаченої надвишки, яку в сумі $4,200,000,000 передбачав Президент в своєму зверненні до Конґресу в січні ц. р. Директор бюджету заявляє, що Конґрес повинен подбати про збільшення податків, коли проєктує збільшення федеральних видатків. Директор Стенс стверджує, що вже ухвалені, або ті, що мають бути прийняті законопроєкти, в найближчих п'ятьох роках збільшають витрати державної скарбниці на $19,600,000-000. Президент звернув увагу Конґресові, щоб, збільшуючи видатки, одночасно ухвалював більші податки, щоб було покриття на нове видаткування.

Ніксон не плянує відбувати пресових конференцій

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер заявив, що він звільняє віце-президента Ричарда М. Ніксона з самозаборони відбувати пресові конференції, як це було досі, але пресовий секретар Ніксона Герберт Дж. Кляйн заявив, що в найближчих тижнях віце-президент не плянує відбувати пресові конференції, бо зовсім не має інтересу перебирати провід республіканської партії під час цієї сесії Конґресу, Кляйн сказав: „Ніксон займає таке становище, бо він хоче допомогти Президентові здійснити його програму". Кляйн казав, що віцепрезидент не матиме часу на виборчу кампанію під час праці Конґресу. В неділю Ніксон не радо промовляв би, хіба що демократи своїми виступами його до цього змусять. 24-го серпня Ніксон має промовляти на конвенції ветеранів закордонних воєн в Дітройті, бо ця дата вже давніше була усталена.

Йоон Бо Сун став новим президентом Південної Кореї

Сеул. — Обидві палати південно-корейського парляменту обрали 208 голосами з усіх 259 голосуючих 52-річного Йоона Бо Суна на другого з черги президента Південно-корейської Республіки. Першим президентом був від 1948 року Синґман Рі, який зрікся внаслідок масових заворушень, що прийшли в реакції на пофальшування виборів. Йоон Бо Сун є лідером одного крила переможної Демократичної партії. Лідером другого крила є д-р Джан М. Чанґ, який, мабуть, стане прем'єром. Як кандидата на нового прем'єра називають також Кім До Юна, що в 1927 році дістав був докторат в Колюмбійському університеті. Між усіми тими діячами нема розбіжностей в поглядах на закордонну політику: всі вони вороги комунізму та приятелі Америки. — Новий президент обраний на час 5-х років. Його прероґативи сильно обмежені новою конституцією та зводяться до репрезентаційних обов'язків.

У Бельгії домагаються зміни уряду внаслідок прогри у справі Конґа

Брюссель. — Останнє голосування на Раді Безпеки Об'єднаних Націй, коли-то дев'ятьма голосами, включно з ЗДА і Англією, наказано Бельгії негайно забрати геть з Конґа всі її війська й очистити навіть ті бази, що їх Бельгія збудувала з доручення НАТО, те голосування викликало в Бельгії велике огірчення. Публічна опінія гостро критикує уряд прем'єра Ґастона Ейскенса за його помилки, що довели до стану, в якому Бельгія, що признала Конґо самостійність і підписала з нею договір приязни на основі попередньої конференції „круглого стола" в Брюсселі з усіма конґолійськими провідниками, опинилась в ролі обвинуваченої та ще й засудженої. Прем'єр Ґастон Ейскенс пішов після засідання ради міністрів до короля Бодуена. Відбуваються наради обох партій, що творять державну коаліцію, Християнсько - демократичної і Ліберальної. Найбільша з опозиційних партій, Соціялістична, домагається димісії цілого уряду, як такого, що „доказав повну свою безрадність". Рахуються з кризою уряду в найближчих днях, чи навіть годинах. Як нового прем'єра називають кол. прем'єра Поля ван Зеелянда а між майбутніми міністрами вичисляють й Поля Генрі Спаака, теперішнього генерального секретаря НАТО.

Федеральна Резервова Система зменшила дисконт від позичок до 3 відсотків

Вашинґтон. — Федеральна Резервова Система зарядила, щоб банки Федеральної Резерви в Ню Йорку, Клівленді, Ричмонді і Кензас Ситі з днем 12-го серпня зменшили дисконт на пів відсотка від уділюваних банкам позичок, так що тепер дисконт виносить тільки 3 відсотки. Незабаром це зменшення дисконту обов'язуватиме і всі інші банки Федеральної Резерви. Це зарядження видано тому, що тепер не загрожує інфляція, і тому можна дозволити на дешевший кредит. Дисконт — це ті відсотки, які побирають банки Федеральної Резерви від інших банків, яким позичають гроші. Інші банки беруть тепер 5 відсотків від своїх позичок, внаслідок нового зарядження цей відсоток повинен бути зменшений. Це вже друге зменшення дисконта від федеральних позичок.

Кастро оскаржує Католицьку Церкву в „провокації"

Гавана, Куба. — Кубинський прем'єр Фідель Кастро, промовляючи на зборах в Робітничому Палаці, гостро виступив проти гієрархії Католицької Церкви та оскаржував її провід в „систематичній провокації" урядового режиму. Він казав, що американська амбасада на Кубі та еспанський уряд генерала Франка підбурюють кубинське духовенство проти кубинського уряду. В тригодинній промові Кастро, між іншим сказав і такі слова: „Ті, які засуджують кубинську революцію, засуджують Христа, і вони були б здібні розп'яти Христа, бо Він робив те, що ми тепер робимо". Кубинський прем'єр твердив, що, немає найменшого сумніву, що американська амбасада кинула до цієї боротьби своїх останніх пеонів (наймитів). Немає сумніву, що американський імперіялізм, союзник Франка і його фашизму, використовує впливи генерала Франка та мобілізує фашистівських священиків проти кубинської революції". Кастро погрожував Католицькій Церкві „сумними наслідками", хоч і не сказав, що він під цим розуміє. Недавно Католицька Церква виступила проти режиму Кастра за те, що там є надто сильні комуністичні впливи.

Індонезія розраховує на нову допомогу від Москви і її сателітів

Якарта. — Прем'єр Індонезії д-р Дюанда вернувся з 5-тижневої подорожі по комуністичних країнах Східньої Европи, привізши з собою обіцянку нової допомоги від Москви та її сателітів. Ця допомога має запевнити успіх новому 8-річному господарському плянові, що його виготовив індонезійський уряд. Дюанда їздив до Москви, Варшави, Букарешту, Софії, Праги та Белграду, а поза комуністичними країнами зупинився був в Італії і Індії. Дюанда, що є правою рукою про-комуністичного президента Сукарна, який править тепер майже по-диктаторськи, має ще опінію „поміркованого" політика, який — однаково, як Сукарно — вважає, що Індонезія мусить шукати „власних шляхів" для реалізування „індонезійського соціялірзму". В лютому ц. р. Совєти признали Індонезії кредит у висоті $350-000.000. Дюанда не виявив детайлів нової допомоги від названих вгорі комуністичних країн, тільки зазначив, що вона становить ще предмет переговорів, при чому — мовляв — Індонезія не має потреби „спішитися".

Про переворот у Ляосі говорять суперечні вістки

Вієнціян. — Суперечні вістки, які наспіли про переворот у малій південно-азійській державі Ляос з двома мільйонами населення, говорять про головного спричинника того перевороту, 35-річного сотника парашутистів Конґа Ле, який обсадив ними радіостанцію і державні будинки та нібито роззброїв частини, вірні урядові прем'єра Сансоніта. Названий прем'єр був у тому часі в резиденції короля Люанґ Прабанґ за 130 миль від столиці Вієнціян. Одні відомості кажуть, що названий сотник Конґ — поплентач комуністів, який виступив проти нібито завеликих американських впливів у ляоській армії та видав приказ комендантам провінційних гарнізонів припинити боротьбу з комуністичними партизанами, — інші знову наводять прізвища членів нового уряду, які є про-західніми антикомуністами. У Ляосі всіх американців нараховують на 700 осіб, здебільша цивільних. Ніхто з них покищо не потерпів, але американський амбасадор Вінфорд Бравн доручив їм залишатись дома і не появлятись на публічних місцях. В останній хвилині повідомляють, що ген. Фоумі Носаван, військовий міністер в уряді Самсоніта організує похід проти збунтованих вояків в Вієнціяні, але що не є виключений мирний компроміс між урядом та сотником Конґом.

Армія продукує протирадіяційні піґулки

Вашингтон. — Два армійські лікарі д-ри Дейвід Джекобус і Майкел Даквізіто працюють над продукцією піґулки, яка забезпечуватиме проти атомової радіяції. Вони сподіваються, що ця піґулка готова буде до 1962-го року. Одна доза цієї піґулки має забезпечувати принаймні на п'ять годин. Ці піґулки не будуть дорогі, і їх можна буде масово продукувати. Люди зможуть носити одну дозу цієї піґулки при собі в плящечці, щоб бути забезпеченими на випадок потреби. Досі піґулку випробовують на собаках і мишах, а також в обмеженій мірі і на людях. Д-р Джебокус припадком відкрив, що коли змішати три хемікалії, які окремо вживані є отруйні для організму, в мішанці дають забезпечення проти радіяції, і не затроють людського організму.

Куба не визнає рішення конференції в Коста Ріка

Гавана, Куба. — Кубинський президент Освальдо Дортікос, промовляючи на робітничих зборах, які мали затвердити конфіскату кубинським урядом американського майна вартости майже одного більйона долярів, заявив, що його уряд не визнаватиме того рішення, яке западе в справі Куби на конференції міністрів закордонних справ Організації Американських Держав. На цій конференції в Коста Ріка міністри 20-х американських держав мають обговорити комуністичну загрозу для Західньої Півкулі від того, що на Кубі вже існують сильні комуністичні впливи. Президент Дортікос заявив, що режим прем'єра Кастра не визнає каракаської резолюції з 1954 року Організації Американських Держав, яка називає комунізм „небезпекою для Америки". На думку президента Дортікоса ЗДА використовують каракаську резолюцію для знищення революції на Кубі, як це давніше робили, щоб знищити революцію у Ґватемалі.

Дружина летуна Поверса від'їжджає до Москви

Вашингтон. — Совєтська амбасада у Вашингтоні 11-го серпня видала візу дружині американського летуна Френсіса Ґері Поверс на виїзд до Москви, де в середу має початися розправа проти її чоловіка за те, що 1-го травня його зістрелили над територією СССР під час розвідчого лету. Батько і мати летуна відлетіли день перед тим. Пані Поверс відлетіла до Москви 12 серпня зі своєю матір'ю Монтін Бек Бравн і зі своїм лікарем д-ром Джеймсом Боґом та двома адвокатами, які не зможуть виступати в обороні летуна, тільки будуть обсерваторами на процесі. Пані Поверс відвідала віце-президента Ніксона і просила його про допомогу. Ніксон звернувся в цій справі до державного департаменту.

П-ні Френсіз Ґері Поверс

В АМЕРИЦІ

● **Державний секретар Крістіян А. Гертер** візьме з собою на дорадника фахівця в совєтських справах Чарлза Е. Болена, коли у вівторок 16-го серпня буде на конференції міністрів закордонних справ Організації Американських Держав.

● **Під час правиборів на Алясці** 10-го серпня більшість виборців заявилася за те, щоб столиця стейту була і надалі в Джуно, і щоб її не переносити до міста Анкорадж, як пропонувала меншість.

● **Польський правник д-р Марек Коровіч**, який в 1953 р. вибрав свободу і просив азилю в ЗДА, став американським громадянином в Бостоні. Він прибув був як член польської делеґації до Об'єднаних Націй. Він є професором права на університеті в Тутс.

● **Амбасадор ЗДА** до Об'єднаних Націй Генрі Кебот Ладж, який є наменований на кандидата на віце - президента, заявив, що не може вже тепер зрезиґнувати зі свого становища, бо хотів би ще бути присутнім на засіданні комісії для справ роззброєння. Коли Ладж залишить своє становище в ОН це залижатиме від конференції Ладжа з президентом Айзенгавером.

У СВІТІ

● **Совєтські власті**, погодившись на видавання З'єдиненими Державами в російській мові журналу „Америка" в заміну за видавання пропаґандивного журналу „СССР" англійською мовою, не кольпортують того журналу та більшість 50,000-го накладу зараз же самі нищать, а частину повертають до амбасади ЗДА в Москві, як нібито ті числа, що „не розійшлись". Насправді підсовєтські громадяни миттю розхоплюють кожне число „Америки". Американських студентів, які перевірили ці настрої, вийшовши на вулиці в Москві з числами „Америки", які дістали в амбасаді, большевики арештували, переслухали та до 24-х годин видалили.

● **В Монте Карльо**, на прийняття, що його уладили князь Райніє III і його дружина Ґрейс Келлі у користь Міжнародного Червоного Хреста із квитками вступу по $100 від особи, між 1,200 гістьми був також грецький корабельний мультимільйонер Арістотель Онассіс. Але він, не попередивши господарів, прийшов із американською оперовою зіркою Марією Каллас, яка своїм знайомством з Онассісом спонукала його дружину розвестися з ним. Князь Райніє і його дружина, католики, обурені тією аферою Онассіса і його нетактом, зіґнорували Онассіса і Марію Каллас та ще від кінець балю демонстраційно від'їхали своїм яхтом на море.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Suns, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢. Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Пересторога Гертера

Брутальні й нахабні погрози Хрущова під час його подорожі по Австрії і безпосередньо з Москви — знищити різні европейські держави атомовими бомбами, зокрема остання його погроза заатакувати ЗДА далекосяжними ракетами у випадку інтервенції на Кубі, базувались передусім на досить наївному переконанні Хрущова і його кремлівських політичних та мілітарних „соратників", що З'єдинені Держави Америки під сучасну пору спаралізовані внутрішніми суперечностями, зв'язаними з виборчою президентською кампанією. Кидаючи ці погрози, вимахуючи відплатними, мовляв, ракетами, кремлівські самодержці пробували водночас із цим утвердити в опінії різних країн погляд, що ЗДА неспроможні під теперішній час вести будь-яку активну закордонну політику чи започатковувати і здійснювати такі чи інші зовнішньополітичні акції.

Репрезентанти американського уряду і Конґресу, як також обидва кандидати на Президента, вже багато разів пробували спростовувати ці поширювані кремлівською пропаґандою вигадки про спаралізованість американської політики у виборчому році, перестерігаючи Москву проти фальшивих розрахунків і висновків, роблених на підставі цих вигадок. Дуже рішучою і виразною перестopогою в цьому напрямі була також заява державного секретаря Крістіяна А. Гертера, прочитана ним на пресовій конференції 9-го серпня ц. р., в якій він перестеріг Москву проти небезпечних для неї самої розрахунків на внутрішню слабість чи спаралізованість ЗДА.

Двічі, і то в дуже рішучих висловах підкреслив Гертер у своїй заяві, що З'єдинені Держави Америки готові до кожночасної енерґійної акції тепер, під час виборчої кампанії, яка привертає головну увагу американського громадянства, так само, як і в кожен інший час. Американську готовість до дії чи протиакції Гертер потвердив рядом прикладів із минулих виборчих років — 1940-го, коли американський уряд вирішив був відрядити нищильники на територію Великої Британії і встановити там американські військові бази проти Німеччини, 1948-го, коли ЗДА протиставилися совєтським намаганням здійснити бльокаду Берліну і водночас із цим започаткували створення Північно - Атлантійського Пакту, і 1956-го року, коли американський уряд передав справу Суезу на вирішення Об'єднаних Націй.

Виступ Гертера був не тільки словесною заявою. За годину перед цим виступом державного секретаря американський уряд переслав до Москви ноту з рішучою відповіддю на совєтські скарги, що, мовляв, ЗДА плянують озброїти своїх союзників, зокрема Західню Німеччину ракетами різного роду, особливо типу „Поляріс". В цій ноті виразно підкреслено, що „ЗДА не відхиляться від здійснення ніяких заходів, що їх вони вважатимуть за потрібні для своєї оборони", тим більше, що ці заходи спричинені безвідповідальними совєтськими погрозами застосувати ракети проти ЗДА і дружніх із ними країн, погрозами, які загострюють міжнародне напруження. А день перед тим, в понеділок 8-го серпня президент Айзенгавер сповістив Конґрес про своє рішення посилити — з огляду на совєтські погрози — оборонні заходи ЗДА, і збільшити їх збройний потенціял.

Рішуча позиція американського уряду великою мірою причинилася до деякого протверезіння Хрущова, який починає виступати вже куди обережніше й примирливіше, як досі, балакаючи знову про коекзистенцію і добиваючись знову такої чи іншої конференції на вершинах.

Єдність Европи

За подіями на чорному континенті Африки, за дебатами в Раді Безпеки Об'єднаних Націй внаслідок скарг різних країн на дійсні й здогадні небезпеки для світового миру, за гістерією Фіделя Кастра і всіми жалюгідними явищами холодної війни — наче забувається проблематика старої Европи взагалі та її західньої частини зокрема. Тим часом всі інші запальні пункти в широкому світі — в Японії, у протоці Формози, в обширі Суеського каналу, в Конго чи на Кубі — хоч і можуть стати формальними безпосередніми причинами вибуху нової війни, але центр сучасної світової проблематики таки знаходиться в Европі. Залізна завіса є тією кривавою смугою на живому тілі европейських народів, яка насильно поділяє їх між двома світами. За залізною завісою живуть мільйони людей, що своїм духом, культурою, світоглядом належать до Европи, від якої їх відірвала Москва, роблячи над ними вівісекційний експеримент перетворення в „совєтський народ", з ментальністю і світовідчуванням ворожими Европі. А на захід від залізної завіси створилася тісна спілка народів Европи й північної Америки для оборони християнської цивілізації проти її лютого ворога.

Отож єдність Західньої Европи стала найпершою передумовою врятування Европи і всього світу від загину. Ось чому таку велику увагу всіх міжнародних чинників притягла до себе подорож англійського прем'єра Геролда Мекміллена з новим міністром закордонних справ Гюмом і фахівцями від справ европейської економіки — до столиці Західньої Німеччини на наради з старим канцлером Конрадом Аденауером. „Єдність Европи і мир у світі" — це гасло, що його Мекміллен сформулював, як ціль своїх нарад у Бонні і ціль всієї західньої дипломатії. Цій цілі була присвячена й недавня подорож Аденауера до Парижу. Треба дякувати Провидінню, що в ці важкі часи дало Західній Европі таких лідерів, як де Голь, Аденауер і Мекміллен, які вміють піднестися понад національні ресентименти і думати державницькими катеґоріями на велику історичну міру.

Запрошення Аденауера до Парижу й узгіднення з ним проблеми такої реорганізації союзу держав Антлянтійського пакту (НАТО), щоб Західня Европа була в рямках того союзу ще тісніше об'єднана, і приїзд Мекміллена до Бонну, щоб започаткувати ліквідацію розбіжностей між двома існуючими західньоевропейськими економічними бльоками — це найкраща відповідь Хрущову на його кампанію проти Аденауера і німців. Совєтська дипломатія вживає всіх заходів, від залицянок і райдужних обіцянок миру та величезних користей з торгівлі — до погроз бомбардування ракетами й атомовими бомбами, щоб тільки порізнити країни Західньої Европи ,щоб залякати французів, англійців, норвежців, данців і бельгійців примарою відродженого німецького імперіялізму і щоб розбити НАТО. Коли під час відвідин у Парижі Хрущов переконався в даремності своїх зусиль відірвати Францію від Західньої Німеччини, то нинішня візита Мекміллена в Бонні ставить хрестик на подібних надіях Москви щодо Англії. Аденауер ремствував на Мекміллена за його минулорічну подорож до Москви і за його ролю ніби посередника між Москвою та Вашинґтоном. Але „м'якість" англійських державних мужів супроти большевиків ніколи не може піти так далеко, щоб вони, великі реалісти, послабили тісний союз Англії з ЗДА, щоб вони знехтували ту засаду, що в єдності Західньої Европи та в її спілці з Америкою — порятунок цілого людства.

УКРАЇНА Й ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА

Президент Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК), американець Авері Брандедж черговий раз підтвердив, що Україна має повне право брати самостійну і окрему часть в Олімпійських Іграх. Це підтвердження прийшло внаслідок посиленої інформативної і кореспонденційної праці Українського Світового Комітету для Справ Спорту (український олімпійський рух), який в останньому часі ще раз підніс питання самостійної участи України в Олімпійських Іграх на форумі МОК, Національних Олімпійських Комітетів 97 країн світу і Міжнародних Спортових Федерацій.

У попередніх роках А. Брандедж вказував, що найсильнішим арґументом українців є те, що Україна — член організації Об'єднаних Націй, тоді як в МОК заступлено 13 країн, які не є членами ОН, а є тільки колоніями чи протекторатами. Після нових інтервенцій, А. Брандедж у листі з 13 липня ц. р. пише, що „якщо буде створений (в Україні) Український олімпійський комітет, який відповідатиме олімпійським правилам, я певний, що він буде визнаний міжнародним олімпійським комітетом". У своєм улисті Президент МОК вказує на два параграфи Олімпійських Правил, згідно з якими МОК може вести переговори в справі створення Національного Олімпійського Комітету в даній країні, і які передумови треба виконати, щоб такий Комітет був створений.

Вслід за А. Брандеджом відгукнулись офіційні представники таких країн, як Фінляндія, Німеччина, Еспанія, Франція, Бельгія, Велика Британія Бразилія, Південна Африка, Мехіко та Греція. Міжнародні Федерації Легкої Атлетики, Футболу, Наколесництва, Гокею та інші, вказуючи на ті моменти, які можуть приспішити вихід України на міжнародний спортовий форум.

Бюлетені Комітету в англійській мові „За участь України в Олімпійських Іграх" ще більше зактивізували українське питання в олімпійських колах. Українське питання знайшло в них широкий відгомін, і його порушується майже на всіх пленарних сесіях МОК.

Це питання знайшло відгук також у деяких країнах Східньої Европи, які уважають, що українські домагання слушні і законні. Відомо, що це питання обговорювали українські підсовєтські керівники спорту і представники сателітних країн.

Рівночасно з акціями на міжнародному терені, в останніх кількох роках сильно поширилась дискусія в цій справі в самій Україні. Згадати б лише палкі дебати на республіканській нараді Федерації Футболу України, на якій ряд українських спортових керівників домагались, щоб Україна брала окрему часть в міжнародних футбольних змаганнях і стала членом Европейської і Міжнародної Федерації Футболу (див. київський журнал „Дніпро', ч. 4, 1959 р.). Минулого року вжито ряд заходів в Україні для створення окремого Українського Олімпійського Комітету: зорганізовано цілий ряд республіканських федерацій тих видів спорту, які входять в програму Олімпійських Ігор (бо лише такі федерації можуть створити окремий Олімпійський Комітет), українські підсовєтські спортові видання, — зокрема „Фізкультура і Спорт" і „Радянський Спорт", багато уваги приділювали олімпійським питанням. Але всі ці заходи, згідно з директивами із Москви, стали „справою далекого майбутнього".

Щоб скинути вину з Москви за цю дискрімінацію супроти України, московські члени МОК, К. Андріянов і А. Романов, пробували вияснювати, що це, мовляв, такі правила МОК, через які Україна не може брати окремої участи в Олімпійських Іграх(!). Внаслідок такої дезінформації спортовий репортер, Кім Пушкарьов писав („Дніпро" ч. 6., 1960 р.):

„Спортсмени України як і інших союзних республік, не виступають на олімпіядах окремим колективом: такі вже правила Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК), який надає кожній країні лище одне місце для участи в іграх. Шкода. Коли б ми мали змогу виставляти команди РСФСР, України, Білорусії та інших братніх республік, ми добилися б ще вагоміших успіхів".

Пишучи про це, К. Пушкарьов в суперлятивах представив успіхи українців на обидвох попередніх Олімпіядах. Але для росіян Україна, разом з іншими поневоленими народами, це „одна країна'— це Росія. В цьому випадку, Україна вже не існує, як „суверенна держава", немає „самостійного уряду", забулось про членство в ОН, ЮНЕСКО і інших міжнародних організаціях. На олімпійських стадіонах українцям призначено здобувати золоті медалі для свого поневолювача, Росії.

Міжнародний Олімпійський Рух — це одна з ділянок, якій варто присвятити належну увагу і закріпити раз назавжди українське питання в ньому. Ми всі усвідомлюємо, яке велике значення мала б окрема участь України в Олімпійських Іграх. Тому не диво, що большевики ставлять цим домаганням такий сильний опір .

Безсумнівно, велику ролю в цьому змагу може відіграти українська еміґрація, яка мусить зрозуміти, що вся ця акція виходить далеко поза спортові рямці.

В останніх днях стався цікавий випадок в Римі, зразу після відкриття там Українського Олімпійського Інформаційного Бюра. Коли стало відомо, що в другій половині серпня це Бюро відкриє виставку українських еміґраційних видань в одній із книгарень недалеко базиліки св. Петра, комуністичні депутати запротестували в італійському парляменті, домагаючись, щоб уряд заборонив всякі протикомуністичні акції під час Олімпійських Ігор. Ще не відомо, які будуть вислідн цих комуністичних заходів. Але коли ми всі будемо стояти в обороні наших законних домагань і коли дамо підтримку Українському Олімпійському Бюрові в Римі, тоді безсумнівно всякі удари, звідки вони не походили б, не будуть для нас страшні, а українська справа знайде в усіх цих випадках нових приятелів, нових прихильників.

О. Зінкевич

Українка про чорні бурі

З волі царя Миколи Першого Шевченкові довелося „блукати поза Уралом", в степах теперішнього Казахстану, де Хрущов вирішив створити „всесоюзну хлібну комору" на цілинних землях. Згадуючи в цій далекій землі рідну Україну, поет порівнював:

І тут степи, і там степи,
Та тут не такії:
Руді-руді, аж червоні,
А там — голубії . . .

На жаль, довелося в наших часах, через сто років по смерті поета, ,тисячам молодих українців міряти своїми ногами шляхи й дороги Казахстану, що їх колись міряв Шевченко. Москва посилає в ті степи молодь з України і з інших провінцій совєтської імперії, на роботу на цілині.

Ще за царського режиму учені грунтознавці перестерігали проти масового розорювання тих цілинних степів. У сухому кліматі трави Казахстану були охороною країни проти сили вітру, трави не давали бурям дійти до піскового грунту, що лежить під ними. Очевидно, Хрущов чув про ці перестороги, але поставився до цього по большевицьки: мовляв„ для комуніста нема нічого неможливого ,недосяжного". Йому ввижалися мільйони гектарів зелених нив у Казахстані.

Що з цього вийшло, оповідає українка Л. Ласкава в статті „Земля і вітер", що була вміщена в московському місячнику „Новий мір", з червня ц. р. Ось що пише вона в своїй статті:

„У цілинних районах відчувається сильне розпилювання ґрунту під впливом вітру. Останніми роками (це, очевидно, заслуга Хрущова —П. С.) тут часто здіймаються чорні бурі, які руйнують ґрунт і роблять помітну шкоду сільському господарству". Далі Л. Ласкава описує бурю, що окошилася на радгоспі „Перспективний". Не було дощу. Трава посохла. „Рвучкий вітер-суховій ламав крихкі корінці трав, і вони проносилися як гірке, мертве перекотиполе. Над степом усе частіше підносилися сухі тумани. В засушеному ,розпаленому повітрі вяли трави, знесилювалися люди"...

Л. Ласкава пише, що вона виїхала опівдні в степ і побачила, як попереду з'явилися стовпи куряви і мов хмари полетіли назустріч автомобілеві. Хмари пороху заступали світло сонця, довелося засвітити ліхтарі, бо не видно було шляху. Порох засипав очі, ніс, проходив крізь одежу. Тонкий пил засипав мотор, і машина стала. В повітрі літали трави й кущі, вирвані гураґаном з корінням. Порох почав засипати автомашину, і довелося руками відкидати пісок, щоб не потонути в заметі.

Ранком Л. Ласкава і її супутники побачили наслідки чорної бурі: „Там, де позавчора очі тішилися ярою пшеницею, тепер простяглася пустиня. На великих просторах знесло родючий шар ґрунту. Природні яри, вибалки, балки і кручі буря зрівняла з степом. Кучугури нанесеної землі засипали досить велику ріку і обернули її в ланцюг вузьких, розділених плес... Ми побачили заметене порохом село. Купи піску лежали біля дерев і кущів. По вулицях метушилися бульдозери, відгортаючи пісок".

Л. Ласкава зазначає, що буря знищила на великих площах найкращу пшеницю. Вітер розвіяв родючий грунт і вкрив ниви буграми піску.

„Так я побачила чорну бурю, побачила, яку шкоду робить вітрова ерозія тутешнім орним землям", — цими словами закінчує статтю Л. Ласкава.

За цю катастрофу відповідає в першу чергу голова уряду СССР Хрущов. Але журнал „Новий мір" про це не пише. В демократичній державі прем'єра з такими плянами замкнули б до дому божевільних. Але в Москві його славлять, як великого організатора.

П. С.

Ф. Мелешко

З МИНУЛОГО

У зв'язку з зактивізуванням підготови до скликання Всеукраїнського Світового Конґресу кортить мені поділитися згадками про те, як то вже один раз така підготова провадилась у рр. 1934-1936 і чим все те скінчилося.

Першим і головним ініціятором скликання Всеукраїнського Національного Конґресу (таку назву конґресові тоді дано) був шановний проф. В. К. Приходько. Для переведення цього великого діла утворено Міжорганізаційний Конґресовий Комітет. Називався він так тому, що складався з представників різних діючих тоді в ЧСР організацій. Я дістався до нього як уповноважений від Спілки Українських Воєнних Інвалідів ЧСР. І на одному з перших, як потім показалось, не дуже щасливих для мене засідань, мене обрано секретарем засідань МКК, а загальним чи генеральним секретарем був проф. І. Паливода. До складу МКК входили такі видатні особи, як проф. І. Мазепа. проф. Приходько, згаданий уже проф. І. Паливода, проф. Федейко та інші.

Відверто ж кажучи, на мою долю випала досить тяжка й неприємна повинність. Тож бо треба було нотувати все, що говорилось ,а хисту говорити нам ніколи не бракувало... Бл. п. І. Мазепа, наприклад, усе починав словами: „Я вношу пропозицію", а по цій ,пропозиції" говорив та й говорив. Мені ж доводилося щось із тих балачок викомбіновувати, щоб з того укласти проєкти резолюції. По схваленні я ще вдома докладно опрацьовував і переписував ті протоколи начисто, на наступному засіданні читав, протоколи остаточно схвалювалось і аж тоді передавалось їх до генерального секретаря.

На Різдвяні Свята 1935 р. сталася в Празі така подія: урядовець совєтського посольства Казімов забрав із каси щось коло мільйона чеських корон і втік. По кількох днях його знайшли на Судетах на бальконі одної вілли мертвецьки п'яного; з украдених грошей він устиг витратити лише невеличку кількість. Пішли чутки, що то Казімова намовила німецька агентка обікрасти касу посольства, і що їй залежало не на грошах, а на таємних документах, зокрема на списках совєтських агентів у Західній Европі. То ж бо були часи, коли спочатку д-р Едвард Бенеш як міністер закордонних справ, а потім президент, Масарик зі страху перед німцями гнав ЧСР д отієї большевицької пастки, в якій і перебуває тепер ця колись вільна демократична країна. Отож тоді не ставилось ніяких перешкод, щоб большевики утворили в Празі свою централю для активної шпигунської роботи в усій Західній Европі. Незабаром по вчинкові Казімова почали в світовій пресі появлятися замітки й цілі статті про агентурну роботу большевиків, ба навіть декого арештували.

Мій приятель ,тоді активний журналіст чеської правого напрямку преси В. Білоус-Савченко, використав усі чутки і те, що подавалось у пресі в зв'язку з вчинком Казімова, і вмістив на ту тему статтю в „Последніх лістах". Одержав і належний гонорар. Число газети з тією , статтею сконфісковано. Сам же вождь чеських комуністів д-р Шміраль умістив у своєму органі „Руде Право' аж дві статті проти Білоуса-Савченка, доводячи, що є він німецьким аґентом.

В суботу ввечері, 11-го січня того 1936 року, я рішив зайти до Білоуса-Савченка, щоб довідатись, як він реагує на ту Шміралеву наклепну писанину. Піднімаюсь на третій поверх і стукаю в двері його кімнати. Двері раптово відчиняються і перед моїми очима картина: господар стоїть у куті, а чотири агенти шарудять його паперами. Величезний на зріст комісар у цивільному (в ЧСР уніформована поліція не сміла заходити в приватні мешкання) гостро запитує мене: „Ви хто такий?!" — Кажу йому. — „Документи!" — Як на злість при мені не було жадного документа ,хоч як потім виявилось, ніякі документи мені не допомогли б. Комісар бере із моїх рук теку, риється в ній і вигукує: „Протокол ч. 26! Політична справа! Відведіть його на поліцію!" То ж бо й був останній протокол із засідань Міжорганізаційного Конґресового Комітету, що його мені довелося писати. Коротко кажучи, з того протоколу й почалося те, що я описав у моєму все ще не надрукованому творі „Катастрофа".

Під кінець ще мушу подати, що не тільки для мене почалися тоді катастрофальні неприємностті із-за скликання Всеукраїнського Національного Конґресу, але почасти через мене зазнало шкоду й видавництво „Діла". На ч. 156 з дня 15 липня 1936 року позначено: „По конфіскаті наклад другий", а то в зв'язку з статтею „За утворення національного фонду".

Я гадаю, що українським читачам цікаво буде прочитати цю статтю, а в ній звернути увагу головно на те, за що тоді поляки сконфіскували цілий наклад „Діла". До моїх рук, на щастя, тоді дістались обидва примірники того числа: погризений і непогризений польською цензурою. Стаття з непогризеного накладу передруковується нижче повністю, і в ній підкреслено те, що польською цензурою тоді було викреслене.

„Діло", ч. 156, середа 15-го липня 1936 р.

ЗА УТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ФОНДУ (Стаття дискусійна).

„Майже цілий світ у сучасному менті перебуває під загрозою нової світової війни. Зокрема в Европі нема тепер майже ні одної держави, ні одного народу, який би не приготовувався до оборони чи й наступу в майбутній війні. В тій підготові беруть участь не тільки уряди та армії, але до того втягають і широкі народні маси. Уряди домагаються в ріжні способи жертвенности від своїх народів. Кожного дня від ранку до пізньої ночі можна чути в радіо, як то один, то другий проводар палко закликає широкі маси до підготови в обороні своєї держави. Кожний нарід намагається бути готовим до національної оборони. Ні один нарід не хоче залишитись позаду.

Одначе урядам та проводарям не вистарчає тих державних фондів, якими вони мають право розпоряджатись для оборони. Тому уряди домагаються від свого громадянства внутрішніх позичок

(Закінчення на ст. 3-ій)

Д-р Філ. Микола Аркас

НАШ СТЕП

(З довгої низки спогадів)

(17)

Вовки затримались ще й за моєї пам'яті в наших глухих степах; не раз я їх бачив у плавнях, а виття їх моторошне і одночасно сумнепресумне чув майже щовечора

Треба зазначити, що мій покійний тато був запеклим ворогом ловців; на наших землях було строго-настрого заборонено полювати; скрізь на межах наших володінь в грунт було забито солідні палі з пересторогою: „Охота строжайше воспрещена". Тато, одначе, пересторогами не задовольнився, а мав, крім того, спеціяльних гайдуків-об'їждчиків, які ревно пильнували, щоб пересторога пана не була порушена; верхи вони об'їздили степ і, траплялось, приганяли, як татари той ясир, зловлених немродів-безталанців на „поклін" до батька, і той „поклін" вони довго потім пам'ятали. Інстинктово, чуттям, звірина збагнула, що у нас вона в повній безпеці, і збігалася до нас звідусіль. І ось, як тільки сонце ховалося за овид, з христофорівських плавень розлягалося тягуче вовче виття, і тоді вся собачня нашого помістя здіймала жахливу гавкотню та скавчання.

Однак, за часів козаччини, фавна степів була незрівнянно багатшою та різноманітнішою. Це потверджується свідоцтвами багатьох чужоземних подорожників, що довший чи коротший час провели на Україні в її пізньому середньовіччі.

Михайло Литвин, наприклад, що відвідав Україну у 1550 році, свідчить, що дикого звіря і зубрів ,диких коней і оленів водилась така сила по лісах та степах; що їх били тільки для того, щоб оббілувати й взяти шкіру; м'ясо викидалося, крім спинної частини. На ланей і диких кабанів ніхто взагалі не звертав уваги — така була їх сила. Дикі кози у такій кількості перекочовували взимі з степів до лісу, а весною назад, що кожний селянин забивав їх до тисячі на рік. На ріках сила була стада бобрів і неймовірна кількість бобрів. Навесні дітвора назбирувала повні човни качиних, гусиних, лебедених і журавлиних яєць; ці яйця підсипали потім свійській птиці. В ріках водилася безліч всякої риби; в одній з них кинутий спис застрягав у скупченні риб, ніби в землі; за один день цією рибою рибопромисловці навантажували коло тисячі возів!

Сучасник Литвина, Блез де Віненжер, згадує з звірів тура, зубра й лося. Нарешті, французький інженер Боплян, що проживав на Україні від 1630 до 1647 року, так само дивується багатству української фавни. Він бачив величезні стада оленів, зграї сайгаків, табуни тарпанів.

Зубр, що колись виходив навесні з пущ у степи на пашу, і тур, — давним давно щезли з степів нашої батьківщини, як і онаґр-дикий осел, що іноді заходив до нас із сходу, з азійської глухомані. Зубри до останнього часу збереглися тільки у Біловежській пущі на Білорусі, але недавно наші задніпрянські простори знову побачили їх; на руїнах колишнього взірцевого господарства Фальцфайнів Совєти спорудили колосальний заповідник і, між іншою звіриною, пустили туди і зубрів.

Щождо турів, то вони вже у XVII столітті взагалі вимерли. Бобер втік з степових рік на Полісся, як і ведмідь з снотом. Хижацьке вирубування прирічкових лісів степової України примусило сховатися в лісах півночі не тільки лиса, але навіт ьвивірок, куниць та горностаїв; осталися лише видри, ласки, ондатри та інша дрібнота; а в давнині, і, Боже милий, якого тільки звіря не було у наших південних лісах, хоч би у славному Базавлузі! Зубри, тури, лосі, олені, дикі кози паслися на його палуках, в логах-ярах кублились вовки, на вітах вікових дерев чигала на здобич хижа рись, ведмідь ішов перевальцем, шукаючи бортів з медом, кумедні снотики ласували в малиннику, бобер гатив греблі, дикі свині кейфували в болоті; і не перелічити тоді було всієї звірини, як і в степах, так і в лісах наших панувала Воля.

За моїх дитячих літ, як я вже казав, в глухих місцях жили ще вовки-сіроманці, зрідка, в рештках лісів степової смуги — борсуки-харсуни, дикі свині, росомахи й, на самій півночі, поодинокі сарни, а потім ішла всяка дрібнота, між нею лисиці, зайчики, дикі крілики-трусики, байбаки й леґіони ховрашків-свистунчиків; про блохливих їжаків нічого, розуміється, і казати, вони були скрізь.

З плазунів небезпечною була гадюка, лякав своїм виглядом жовтобрюх, часто подибувався вуж, вельми компанійське холоднокровне єство, що любило попити молочко, залізти часом під ковдру. Взагалі вуж швидко призвичаювався до хатньої обстановки й звикав до людей. Один з таких ужів вигрівався на сонечку, розпростершись на підвіконні маминої спальні у Богданівці, і, коли його не бачили вранці, — знали, що буде хмарна погода.

Всюди шмигали шустрі ящірки: — вхопиш її за хвіст, а вона й полишить його тобі на спомин, а сама втече без хвоста.

Найстрашнішим мешканцем степів, напівказковим, був полоз, наш степовий удав; рідко кому довелося його побачити. Казали, що один з них жив у наших богданівських кручах, але я, дякувати Богові, так з ним і не познайомився. Що в тому правди, але оповідали, що полоз міг задавити й бугая; втекти від нього можна було тільки тоді, коли взяти напрям проти сонця; полоз тоді нічого не бачить; а гнався він колесом, себто затинав у пащі кінчик хвоста й котився, жахливо свистючи.

З птахів розміром й величною красою відзначався степовий орел-беркут. Орли часто кружляли над нашим степом, і, коли один з них або два й три об'являлися над економією, тато поспішався на башту й довго звідти стежив за ними в бінокль.

— Козацька слава літає над степами, — показуючи на орлів, казав він.

— А бачили вони гетьманів і запорожців? — питали ми.

— — —

З МИНУЛОГО

(Закінчення зі ст. 2-ої)

та закликають широкі маси давати гроші для оборони.

В майбутній, здається, неминучій війні Україна має стати у великій мірі об'єктом війни. А що ж ми, українці, робимо, щоб хоч трохи бути готовими до зустрічі тої війни? На жаль, майже нічого не робимо. Нічого не робимо для нашої національної оборони, бо всякі балачки та писанину ще не можна вважати оборонним ділом. **Може статися, як то вже було, що на наших землях вороги зводитимуть свої порахунки, а ми на те будемо збоку дивитися та невільничо братимемо участь у ворожих собі арміях. Наша найкраща молодь проливатиме кров за чужі інтереси. Можливо, постануть у чужих арміях і наші окремі військові частини, але воюватимуть не за наші загальні національні інтереси, а за орієнтації окремих наших угрупувань: польонофілів, москвофілів, чехофілів і т. д. У сучасних наших бездержавних умовинах ми не маємо ніякої можливости утворити свою чисто національну армію.**

Але з тим більшою енергією ми повинні готуватись до своєї національної оборони. Державні народи приносять тепер для тої ж цілі великі матеріяльні жертви. Ми не тільки не сміємо залишитись позаду, але, пам'ятаючи на наше трагічне становище, десятерицею мусимо нести жертви для національної оборони. **Нас позбавили права боронитись військовою зброєю,** тож мусимо боронитися зброєю словесною, друкованою, пропагандою, а на це також потрібні засоби.

Отже вже найвищий час, щоб ми негайно приступили до створення, я би назвав, „Фонду національного розвитку та оборони". Пора вже в повній мірі розуміти не тільки на словах, а й на ділі, орієнтацію на власні сили! **Коли хочемо дійсно колись бути вільними, то мусимо шукати сили самі в собі. І треба її показати не словами, а ділами.** Мусимо пам'ятати, що **трагічне наше положення вимагає від нас напруження всіх духових, фізичних та матеріяльних сил.** Ніхто з нас не буде всилі оборонити як слід своїх окремих інтересів, поки ми не оборонимо наші загально-національні інтереси. І врешті ж пора вже всім в однаковій мірі поставити загально-національний інтерес вище свого індивідуального. Від чужинців ми зможемо дочекатись допомоги та признання тільки тоді, коли будемо сильні. Щоб такими бути — залежить від нас самих. Біда вже вже повинна була нас навчити, що крайня пора всім триматися того, на чому для національного добра можемо помиритись, а не того, на чому на шкоду собі й на радість ворогам можемо перебувати в постійних сварках.

Без відповідних матеріяльних засобів, коли ми навіть і помиримося, з місця не рушимо. Наш національний **бездержавний** розвій та наша оборона потребують грошей і ще раз грошей. І не можна сказати, щоб у нас не було жертвенности. Але перед нами стоять ще невиконані такі великі національні діла, що ми повинні й мусимо внутрішнім вільним примусом змобілізувати всі наші засоби. Уряди ріжних існуючих держав переводять внутрішні позички на оборону. Ми того робити не можемо. Не маємо можливости й оподатковувати себе, бо не маємо своїх адміністративних апаратів, які збирали б податки. Зате ми можемо всі разом і кожний з нас зокрема оподаткувати себе доброхіть. Чим у більшій мірі це виконаємо, тим більшу покажемо нашу національну гідність. А щоб це таки сталося — потрібна широка та речева агітація. На жаль, ми не маємо не тільки для всіх в однаковій мірі авторитетної влади чи якоїсь установи, а й бракує нам одного трибуна-вождя, якого слово для всіх було б законом, на заклик якого всі разом відгукнулися б. Але ми маємо майже всі однаковий, один національний ідеал. І нехай же він стане для нас усіх „диктатором", внутрішнім гоном до виконання обов'язків на користь національного розвитку!

У нас переводять безліч ріжних збірок: на Рідну Школу, на Просвіту, на інвалідів, на український театр у Львові, на город Сокола-Батька, на Український Дім у Празі, на Всеукраїнський Нац. Конгрес і т. д. Словом, на безліч національних потреб збирають у нас зокрема. На всі ті збірки йде стільки зусиль і кощтів, що за них можна було б вибудувати не один Український Дім... Майже кожний українець, особливо в містах, просто таки засипаний проханнями та складанками на ріжні цілі. І це вже денервує людей. Тих прохань більшість звичайно навіть не читає. Вся та безліч збірок, особливо на всякі місцеві цілі, так запаморочує голови, що людина, хоч не раз і має добру волю давати, то просто не знає, на яку ціль у першу чергу має дати свою жертву.

Отже настав, здається, найвищий час, щоб, коли не всі, то принайменше велику частину головних збірок злито в одну збірку — на „Фонд національного розвитку та оборони" (чи може цьому дадуть якусь іншу назву). Для переведення цього необхідно: 1) утворити єдиний авторитетний центр, коли й не для всіх українців, то для більшости; 2) завести конта фонду у всіх землях, де тільки є українці та де буде можливо такі конта відчинити; 3) на кожний рік чи півроку мала б централя виготовляти кошториси національних потреб. Кошториси мали б бути заздалегідь опубліковані, щоб широкі громадські маси знали величину потреби в грошах на національні справи та щоб з тих кошторисів довідувалися, навіщо підуть їх внески. Але остання справа майбутнього. В першу чергу має бути переведена в життя точка перша — утворення авторитеного центру.

Ось уже другий рік минає, як ми врешті зрозуміли, що тільки в об'єднанні може бути наша сила. Другий рік іде підготовна робота до скликання Всеукраїнського Національного Конгресу. Тільки, на превеликий жаль, ця підготова йде дуже мляво. І в цьому конче необхідному ділі все робиться по-нашому... Вже й громи гремлять, а мужики не хрестяться... Частина людей працює, а більшість стоїть осторонь. Не бракує й тих, що, як то в нас завжди буває, активно ту підготовну роботу критикують, агітують проти, розбивають ще добре необ'єднану єдність, бо, мабуть, бояться, щоб В. Н. Конгрес не підірвав авторитету їх вождів центрів та центриків, до яких вони належать. Одначе всі перешкоди мусять бути переможені і В. Н. Конгрес конче й необхідно якнайкраще скликати, бо тільки через нього буде можливість утворити найвищий та авторитетний орган, який могтиме пляново повести дальшу нашу національну оборону.

Отже національний фонд тісно вяжеться з В. Н. Конгресом. Але коли наперед не будуть зібрані потрібні фонди, то ніяка добра воля не поможе скликати Конгрес. Гадаю, що вже тепер можна почати складати свої датки на національний фонд і з того частина пішла б на потреби Конгресу. В подробиці, де і як складати, я входити не буду. Це вже технічна сторінка, і думаю, що знайдуться ліпші від мене фахівці в цьому ділі, й усе як слід випрацюють. Розуміється, у нас часто звертають увагу не на те, яку справу хтось започатковує, а хто саме започатковує. Я довго чекав, що можливо цю справу започаткує хтось більше компетентний від мене, та не дочекався і тому мусів починати, бо того вимагає від мене моє сумління.

Коли я рішаюся зложити перший свою першу „лепту" на Національний Фонд, то тільки тому, бо вірю, що не буду в цім ділі першим та останнім. В цім ділі ніхто не повинен іти за чиїмсь прикладом, тільки виконувати свою національну повинність аж до глибини своєї кишені. А при цьому треба пам'ятати, що ту повинність найкращі сини народу виконували аж до пролиття крови та жертви свого життя. Часи настають такі, що може скоро знову потече сторіками кров... **Коли не можемо змобілізувати своїх фізичних сил, то хоч змобілізуймо свої скромні матеріяльні засоби!**

А щоб не подумали добрі люди, що мені на грошах не залежить і я можу зробити „лицарський жест", то признаюсь: я не тільки нічого не маю і позбавлений нормальних заробітків, а навіть не маю повного права на вільне життя під сонцем... Але й при цьому стані не забуваю: поки людина жива й захоче, то ніяка сила не зупинить її від боротьби та жертвенности.

Отже складаю свою першу жертву на „Фонд національного розвитку та оборони" в сумі зол. 12 (дванадцять), які й депоную у видавничій кооперативі „Червона Калина" у Львові.

Маю глибоку віру, що знайдуться тисячі й тисячі українців, що будуть у цьому ділі щедріші від мене. Дня 26 червня, 1936 року — Ф. Мелешко".

З приводу смерти о. проф. д-ра Лева Глинки

Нещодавно українська преса по цей бік океану принесла сумну вістку про смерть сл. п. о. д-ра Лева Глинки, кол. професора Греко-Католицької Богословської Академії у Львові. Зійшов із цього світу на 67-му році життя ще один ісповідник, який не зрадив релігійних і національних ідеалів.

Як один із тих, що його знали, бо найперше був його студентом, а опісля співпрацював із ним, викладаючи в тій же Академії, де він уже довгі роки вчив, хотів би в пошані схилити голову перед його світлою особою.

Мов бачу середнього росту постать із коротко стриженим волоссям, зачесаним набік, яка скорим кроком поспішає до викладової залі. Це о. д-р Лев Глинка, тримаючи в руках течку із приготованими викладами. Студенти любили його лекції і знали, що до іспиту треба добре приготуватися, бо хоч він був доброго серця, одначе вимагав, щоб студенти його предмет добре знали. Не раз можна було бачити богословів, які, обступивши свого професора, питали поради при розв'язуванні трудних правничих питань. Він радо служив своєю особою, дружньо ставився до підлеглих і був толерантний до поглядів інших осіб. Коли хто хибно міркував, він старався його виправити. Люди його оточення так характеризують померлого: „З вдачі був дуже *шляхетний*, ніколи не скривдив нікого, ніколи не був агресивний. Це була спокійна, тиха і витривала людина, що її ніщо не могло зломити. Молитва була основою його життя". Пригадую, як під час облоги Львова восени 1939 р., яку я перебув разом з іншими оо. професорами в приміщеннях Богословської Академії, скріплював нас на дусі о д-р Лев. І ось 1-го квітня 1960 р. його не стало між живими. Помер у Брошневі к. Долини. Астма, якої набрався на засланню, і недуга нирок остаточно зломили його організм. Поховали його в ієрейських ризах, як личить священнослужителеві. Виросла в Брошневі нова могила, ще одна серед багатьох, розкинених по просторах СССР, в яких спочивають кості українських ісповідників, що не піддалися насильству і витривали до кінця.

Лев Глинка прийшов на світ 1 серпня 1893 р. в Перегінську, к. Калуша. Його батько був лісничим у перегінських престольних добрах Львівської митрополії. В родині було дві дочки і два сини. Один із них згинув у першій світовій війні. Це й було причиною, що він мусів сам думати про своє удержання. З вибухом війни вступив до австрійської армії, де дослужився степеня надпоручника. Опісля зголосився до УГА, з якою ділив її долю й недолю. Під час війни одружився із Стефанією з дому Макарською із Коломиї яка померла в 1921 р. З того подружжя прийшов у березні 1918 р. на світ син Роман.

Повернувшись із польського полону і не маючи ніяких засобів до життя, заробляв лекціями і студіював право на тайному Українському Університеті у Львові, де отримав академічний степінь доктора прав. Очолював студентське товариство. Одначе не судилося йому відкрити адвокатську канцелярію. По стількох пережиттях, рішив студіювати богословіє, так, наче виконував бажання свого батька, який вже тоді не жив. По закінченні студій у Львові поїхав до Риму, де осягнув докторат із канонічного права в Папському Інституті „Аполлінареум". Маючи найвищі академічні степені з обох прав, світського й канонічного, почав його викладати в Богословській Академії у Львові, де габілітувався працею про догматичну і правну форму тайни подружжя. Свої праці містив на сторінках „Богословії", „Ниви", „Мети" і інших видань. Друком вийшла його цінна праця латинською мовою під заг.: De potestate episcoporum nec non praerogativis metropolitanae potestatis in bona Ecclesiae temporalia in Oriente novem primis saeculis (у серії видань „Богословії", ч. 14, 74 сторінки друку). Крім цього, виховував кадри майбутніх українських священиків, бо був одночасно настоятелем у Духовній Семінарії, а передтим якийсь час ректором Малої Духовної Семінарії і членом Митрополичого церковного суду.

Роки першої совєтської займанщини перебув у Кракові, куди переїхав у січні 1940 р. за благословенням митрополита Андрія. Одначе не почувався добре на цьому добровільному засланні і хотів вертатися до Львова, щоб бути близько свого Владики. Тільки журба за сином, який скінчив правничі студії в Празі, здержувала його від того кроку. В міжчасі війна перейшла на Схід, і о. д-р Л. Глинка переїхав у 1941 р. до Львова, де незабаром став викладати у нововідкритій Богословській Академії. За другої совєтської окупації залишився у Львові. „Моє місце коло Кир Андрія", — заявив тоді він. У 1945 р. його арештували разом з іншими і засудили на 10 років заслання. Відбувши свою кару на Сибіру, повернувся до Брошнева, одначе не мав уже змоги виконувати священичих обов'язків. Жив у своєї сестри Олі. Перші два роки мав деяку свободу рухів і міг їздити на лікуванвня. Опісля йому заборонено будь-куди виїздити, накладено на нього домашній арешт. Хоч був хворий, ніколи в листах не просив помочі для себе, а тільки „для інших, які терплять і яким треба допомогти". Не маючи ніяких засобів до життя, вчив кількох місцевих хлопців латини і інших живих мов.

1-го квітня 1960 р. перестало битися струджене серце ще одного з тих, яких не зломили арешт, поневіряння і роки заслання.

Богдан Казимира

Літній виховний табір юного ОДУМ'у

6-го серпня ц. р. в оселі Українського Робітничого Союзу „Верховина" засновано літній табор юного ОДУМ-у. Ініціятором і організатором цього табору є пані Єфросінія Бережна, що обняла становище коменданта табору. Їй допомагали пані Марія Євсевська, що обняла в цьому таборі обов'язки головної виховательки та пані Валентина Вац, що взялася за готування страв для дітей. Ці жертвенні жінки взялися за шляхетну і відповідальну справу, справу відпочинку і виховання дітей протягом кількох тижнів.

Майже всі діти є шкільного віку і вчаться в англійських школах і перебувають в американському оточенні. Багато з них відвідували суботні школи українознавства. В таборі вони мають можливість не тільки відпочити, але й почути й плекати все те, чого потребує молода українська душа. Серед мальовничої природи розкинулись шатра табору, устелені свіжим пахучим сіном. В кожному шатрі по 8 - 10 дітей. Дівчатка мають окремі шатра. Всі діти розподілені по ланках, відповідно до віку. На кожне шатро призначений ланковий з дітей старшого віку. Шатра старанно ставили такі віддані добродії як пп. Іван Гринько, Іван Зінченко, Іван Вац, Іван Боженко, Федір Радченко, Володимир Шевчук і Олексій Воскобійник. Вони будували кухню і їдальню в одному із шатер, не маючи відповідного матеріялу й інструменту. Але любов до дітей і батьківське піклування перемогли і все потрібне зроблено добре і в пору.

Не меншу турботу виявили в справі устаткування й обладнання кухні такі віддані добродійки як пані Марія Федоряка, Ірина Сірко і Марія Літкевич.

Не все було б сказане про табір, коли б ми тут не підкреслили щиру допомогу в організації табору збоку президента Українського Робітничого Союзу Антона Батюка і його співробітників д-ра Романа Ричка і д-ра Нички.

Робітничий Союз надав таборові безкоштовно велику площу в затишному місці, обсаджену яблунями, що розташована близько озера. Дякуючи Українському Робітничому Союзові, діти мають змогу за зовсім низьку ціну $15 на тиждень, гарно відпочити і гарно розважатися в гірській місцевості, з корисним для здоров'я повітрям.

Офіційне відкриття табору відбулося в неділю 7го серпня ц. р., на якому були присутні культурно - освітній референт ОДУМ'у панна Віра Русанівська заступник голови ГУ ОДУМ'у в ЗДА п. Олексій Коновал, що прибув сюди на вакації з Шикаго. Пізніше завітав сюди член Виховної Ради Юного ОДУМ п. Василь Григоренко з дружиною Лідою. Оглянувши дитячий табір, вони щиро потиснули руки його організаторам і будівникам та побажали дітям веселого і корисного відпочинку.

Вже вечоріло, сонечко сховалося за гори, але ще посилало свої проміння, освітлюючи американський і український національні прапори, що маяли над табором. Батьки і матері, що прибули на відкриття табору, прощалися з дітьми і покидали терен табору з тим, щоб в наступну неділю знову приїхати сюди.

О 10-ій год. вечора табір вже спав. Не спали ще керівники табору п-і Є. Бережна і пі М. Євсевська та кухаварка п-і В. Вац. Вони нишком обговорювали плян праці та складали меню сніданку, обіду, підвечірку і вечері на наступний день.

В. Г.

Попис учнів Оксани Бризгун-Соколик в Торонті

(60-річчя творчости проф. В. Безкоровайного)

В Торонті, 25-го червня ц. р. відбувся фортепіяновий попис учнів школи Оксани Бризгун - Соколик. Цей попис був присвячений творам композитора Василя Безкоровайного з нагоди 60-ліття його композиторської діяльности і був небуденною музичною імпрезою. Від наймолодших учнів аж до найбільше заавансованих, в числі понад 30, кожний грав одну композицію проф. В. Безкоровайного.

На цьому пописі слухачі мали нагоду почути не тільки речі легші, народні пісні у фортепіяновій обрібці на руки, але також і більші твори проф. В. Безкоровайного, як наприклад. „Вже прийшла весна"; „Спомини з гір"; „В гаю зеленім": „Соната ч. 1." та „Танго".

Надзвичайно цікаві і мелодійні чарували вони публіку, яка не щадила оплесків молодим виконавцям. Учні, гарно підготовлені, грали українські твори з зацікавленням і увагою а присутність самого 80-літнього композитора створювала надзвичайно святочну атмосферу.

Після попису на прохання учнів сам професор заграв одну із своїх композицій, що було вершком цієї імпрези.

На закінчення учні пані Бризгун - Соколик вручили композиторові гарну китицю цвітів і попрощали свого достойного гостя.

Пані проф. Бризгун - Соколик належиться признання за те, що вона присвячує багато уваги також українській музичній творчості і на своїх пописах дає змогу ширшому загалові пізнати її красу.

М. Б.

● Прем'єр Індії Неру відкинув сугестію своїх земляків, щоб звернутись до Об'єднаних Націй за допомогою для тибетських втікачів. Неру ствердив, що в Індії є тепер 21,000 втікачів із Тибету, але за останніх три місяці прибуло нових 3,128 втікачів. Все ж, Індія відкидає закордонну допомогу для них, вважаючи, що вона сама всилі справитись з цим ділом. Більшість тибетських втікачів дістають працю при будові шляхів, засновано ціле містечко для тибітських монахів і т. д.

Українська Щадниця в Клівленді відзначає 45-ліття

Українська Щадниця в Клівленді, відома під назвою „Ди Парма Сейвінгс Ко" — відзначала 45-ліття свого існування протягом місяця липня ц. р. Цю установу заснувала група українських громадян 7-го липня 1915 року. В четвер 71го липня ц. р. точно в день заснування відбулася церемонія розкраяння великого іменинового торта в банковому приміщенні на Пармі. В цій церемонії, що відбулася о год. 12 при виповненій публікою залі, взяли участь визначні представники міста й стейту. Від міста Парми прибув посадник С. Огустін в супроводі свого штабу, чотири комішенери і шість радних міста.

Посадник розкраяв торт, яким опісля разом із смачним посм гостили всіх, що в цей питок остилиг усіх, що в цей і наступний день завітали до Української Щадниці. Від стейту Огайо в цьому торжестві взяв участь сам суперінтендент А. Путка і спеціяльний представник стейтового секретаря скарбу, Дж. Норт. Союз всіх щадниць клівлендської округи репрезентував його президент Т. Вайт. Учасником був також суперінтендент шкіл пармської округи д-р Бріґс і представник пармської торговельної палати А. Ронг.

Опісля відбулося прийняття для гостей у репрезентативному ресторані Грінгбрасра, де гості висловлювали признання для Української Щадниці. Зокрема приємно було почути слово п. Путка, що є головним шефом усіх щадниць на стейт Огайо: „Я відмовив три запрошення, щоб приїхати з Колюмбусу сюди й бути з вами. Я гордий з вашої каси за дві речі: за її громадське наставлення й за високе почуття відповідальности, з якою цю установу *ведеться. В цій установі ні* один вкладчик не втратив ані одного доляра під час великої депресії в 1930 році. І ця установа за останнє вчертьстоліття не зробила ані одної злої позички".

На філії святочного краяння торта довершив о год. 11-ій того ж дня в заступстві посадника Клівленду, що був перешкоджений, його заступник А. Локер.

М. Т.

Нові роди зброї в оборонному бюджеті

Вашингтон. — Конгрес збільшив був оборонний бюджет в сумі $39.300,000.000 на $661,000,000, з чого $162.-300,000 призначено для модернізації армії. Армія має дістати нову зброю, і Президент погоджується на це та заявляє, що в потребі проситиме Конгрес про додаткові на це суми. До нової армійської зброї належать: 1. Нова рушниця 7.62 (М-14), яка цільно стріляє без огляду на погоду. Бюджет має видатки на купно 120,000 рушниць цього типу; армія хотіла б купити 240,000. 2. Новий скоростріл, який є легший від давнішого, а також коротший. В бюджеті є видатки на 12,000 цих скорострілів. 3. Бюджет має гроші на 1,000 „смертоносних рушниць", які не відбивають після вистрілу. 4. Армія має нові панцирні вози, які хоронять вояків перед атомовими кулями. В бюджеті є видатки на 600 таких возів, а треба б ще 8,000. 5. На новий танк „МА-60" є передбачені видатки для купна 600 возів, а армія потребує їх 10,000. 6. Є в бюджеті збільшена сума на купно 6,247 менших ракет, таких як „Литтел Джан", „Серджант", „Першінг", „Говк".

● **У Західньому Берліні** невідомий чоловік — мабуть з комуністичної контр-розвідки — прийшов до німецької фірми, що займається розбіркою домів, заплатив завдаток і казав розібрати до самого споду дім, на місці якого нібито має будуватись новий будинок. Фірма зробила це і післала рахунок на подану адресу — біло-російської організації Національно-трудовий Союз. Щойно тоді ці російські еміґранти, що — мимоходом кажучи, ставляться вороже до всього українського — дізналися, що склад їхньої пропаґандивної літератури і іншої власности — зник з поверхні.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во „Клюб Поступовий", Відд. 70, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в середу, 17-го серпня 1960 р., в год. 7-ій веч. в УНДомі — 96 Fleet Street. — П. Костик, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во „Українська Січ", Від. 170, повідомляє, що Збори відбудуться у п'ятницю, 19-го серпня 1960 р., в УНДомі — Fleet St. & Oakland Ave. ввечері. Проситься членів прибути та вирівняти свої вкладки. — П. Мелень, предс.; В. Плечонь, кас.; І. Грабар, секр.

Посмертні згадки

Ева МАРТИНЮК-БІЛЕНЬКА, членкиня С-ва Преч. Діви Марії, Відд. 151 УНСоюзу в Аллентавні, Па., упокоїлася в Бозі, дня 11-го липня 1960 року, на 62-му році життя. Покійна народилася, в с. Станіславчик, пов. Радехів, Зах. Україна. До УНСоюзу вступила в липні 1920 р. За последніх 30 років була предсідницею місцевого Відділу. Полишила у смутку чоловіка Григорія і доньку Анну, замужну за д-ром І. Мунчаком в Аллентавні. Похорон відбувся з пох. заведення до української православної церкви Преч. Діви Марії, при участі багатьох Членкинь та Знайомих, а опісля на парафіяльний цвинтар у Фулертон, Па. — В. Й П.!
А. Пип'юк, секр.

Петро Філоненко, — член Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 292 УНСоюзу у Дітройті, Миш., помер 1-го серпня 1960 р., на 64-му році життя. Покійний походив з міста Емільчено, пов. Житомир, Україна. Полишив у глибокому смутку дружину Нусю, доньку Марусю, синів: Петра і Ярослава. Похорон відбувся 4-го серпня 1960 р., з пох. заведення до церкви св. Покрови, а опісля на цвинтар св. Андрея у South Bound Brook, N. J. — Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик

Дмитро ТИМКІВ — член Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 330 УНСоюзу в Лител Фолс, Ню Йорк, упокоївся в Бозі дня 1-го серпня 1960 р., на 68-му році життя. Покійний походив із с. Вениділ, пов. Рогатин, Зах. Україна. Народився 1892 р., а до Америки прибув 1912 р. До УНСоюзу вступив 1916 р. Полишив у смутку 3 доньки: Джейн, Анну і Саллі, сина Мирона, 8 зятів, невістку та 7 внуків, брата в Канаді та сестру в Україні. Похорон відбувся 5-го серпня 1960 року, з пох. заведення до кат. церкви св. о. Миколая, в Лител Фолс, Н. Й., а опісля на український цвинтар св. Марії в Іст Геркімер, Н. Й. при участі Рідні, Членів Т-ва та Громадян. — В. Й. П.!
Н. Паламар, секр.

● РОЗШУКИ ●

Анастасія Даленів, по батькові пошукує
МИХАЙЛА ПОВХА,
зі с. Бистриця, пов. Дрогобич, Зах. Україна. За ним пошукує його сестра Рузя. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
Mrs. Anastazja IWANOWICZ
4523 North 17th Street
Philadelpia 40, Pa.
Заграничні часописи прошу про передрук.

Пошукую братів:
ІВАНА І ЮРКА ПАНАСА,
зі с. Чернятин, пов. Городенка, Зах. Україна. Вони з другої світової війни, із совєтської армії, попали в німецький полон. З краю пошукує їх родина. Хто знав би про них, або вони самі, прошу писати на адресу:
W. BODNARCZUK
200 East 7th Street
New York 9, N. Y.

